

NEUROSIS AMOROSSES

Tenia la fotografia al calaix, sabia que si l'obria i la mirava tornaria implacable i lapidària l'evidència de que l'havia perdut. Tanmateix s'hi sentia irremissiblement abocada. Com s'hi una força aliena a ella l'exhortés a fer-ho. Sabia que ho faria abans de fer-ho. En tenia la convicció. Perquè resistir-s'hi doncs?.

Mirava altra vegada aquell rostre tan conegut, cabells rossencs, nas petit i ulls d'una llüïssor impertinent i quasi hipnòtica. Va repassar les seves celles amb atenció, com si pretengués descobrir-hi quelcom de nou i sorprenent. Ben dibuixades i arquejades amb elegància; sempre havia pensat que li conferien un aire d'indolència i seguretat sabent del cert que ni una ni altra qualitat li eren pròpies. Que encantadora, no obstant, era aquella obstinació seva en fingir-les!...Tenia la foto al davant i com ja havia predit -ho havia experimentat tantes altres vegades!- començava a envair-la la dolorosa sensació de vacuïtat i de pèrdua (ell ja no hi és i per tant jo no sóc ningú). De fet, es deia, ell no hi havia estat mai; ni quan hi era. Ara, amb el temps i la distància l'evidència començava a dibuixar-se vague però implacable.

Tenia encara massa moments de debilitat en els quals fantasejava amb el retorn impossible i la passió redescoberta. Vivia un univers delirant que l'enamorament es resistia a malmetre però que es revelava més fal.laç cada dia que passava.

Com podia desfer-se d'aquella flagrant contradicció entre realitat i fantasia? Calia desbullar la troca mental si volia recuperar l'equilibri perdut, o si més no, aquella deliciosa aproximació a l'equilibri que coneixia d'abans que ell hagués irromput sense permís en la seva vida.

Evocava records dels desenganys amorosos de l'adolescència; la consolaven momentàniament. Tantes vegades un amor era substituït per una altre tan o més intens i efímer que l'anterior! Calia esperar una passió nova que la rescatés del calvari? No era aquella una alternativa, una esperança a tenir en compte? ... no, sabia del cert, per com

havia cursat la seva història, que aquell no seria el cas, que trigaria encara molts mesos, fins anys a refer-se del tot. Això si aconseguia refer-se!. La idea d'un amor crònic i impossible que l'anés corsecant i la fés una dona sola i agra...aquest pensament si que l'aterria. Més que cap d'altre (maleït sigui ell i maleïda jo!).

Estava clar que el desamor no desapareixeria enigmàtic i lleuger per la porta del darrera, com havia fet anys abans. Havia de posar fil a l'agulla per expulsar-lo del seu cap. Va decidir desfer-se amb resolució del record que la perseguia, se n'adonava: era la determinació que ja fa temps hauria d'haver prè. Forçar-se a l'oblit, expeditiva i valenta (ho aconseguiré!).

El primer pas va ser empaquetar totes les coses que ell havia oblidat en la mudança d'aquell dia gris que la va abandonar. Una camiseta foradada, uns walkmans atroïnats, un pijama d'en James Dean i evidentment els àlbums de fotografies que recordaven més que cap altre objecte els anys que havien compartit. Una amiga seva que estudiava per ser psicoanalista li havia dit que aquell oblit era molt significatiu i que expressava el seu desig inconscient de deixar una porta oberta al retorn. (Quina ximpleta! només calia veure l'estat de les pertinences oblidades per adonar-se que l'únic desig que expressaven era el de desempallegar-se'n.) La puntualització de la seva amiga, que tant havia alimentat la fantasia de la tornada de l'estimat, se li apareixia ara com una observació grotesca i sense sentit.

Va acabar per empaquetar d'altres objectes que li evocaven la vida en comú: llençols amb les seves inicials, records dels viatges que havien fet per Europa, regals d'aniversari...Primer es va proposar de llençar-ho tot a les escombraries però després va jutjar la idea de massa agosarada i va decidir deixar-ho a les golfes (que s'empleni de pols i teranyines, d'aquí uns quants anys tornaré a buscar-ho i em faré un tip de riure!). Al calaix de la tauleta de nit hi va conservar aquella foto d'ell que tant li agradava: era el seu bust amb Praga de fons; alegre i meravellós. Va dir-se que només la miraria si es trobava en un cas d'extrema urgència, com aquell qui deixa de fumar reserva una cigarreta per si l'ànsia es fa insostenible. El projecte ja estava engegat només faltava tirar-lo endavant amb decisió i empena, sense mirar enrere.

Es va confeccionar una agenda d'allò més atapeïda que l'ajudés a iniciar-se en l'oblit. Després de la feina aniria al gimnàs i els caps de setmana visitaria els pares i les antigues amistats, assistiria a tots els sopars de feina i events festius que se li oferissin...es veia a les altures atalaïant un futur nou i esperançador, calia no defallir en els moments de debilitat.

La primera setmana va transcórrer normalment segons les acurades previsions, als inicis de la segona, però, va adonar-se que començava a ser víctima d'un fenòmen odiós. L'envaiien imatges d'ell en els moments més insospitats: brindant amb els amics, discutint amb la seva mare, comprant a la carnisseria...intentava defugir-los amb fermesa però com més hi pugnava amb més insistència se li representava la seva veu i el seu gest familiar i suggestiu. Aquella lluita l'alienava. Es sentia com si la perseguís el monstre pelut de l'armari. El percebia tan forani i intrusiu que fins i tot va assajar una espècie de ritual per allunyar-lo: vés-te'n monstre! i es donava un parell de cops al front amb el palmell de la mà. Se n'anava momentàniament però hi tornava minuts més tard, persistent i insidiós. Es deia que estava molt lluny de desistir i continuava foragitant-lo amb la seva màgia casolana.

Al cap d'uns quants dies acabà per adonar-se que els seus intents no sols eren infructuosos sino que li provocaven una angoixa afegida. Deixaria que s'instaurés aquell cercle viciós?.

Una tarda, tornant de la feina i amb la bossa del gimnàs a la mà -ja estava disposada a tornar a sortir per la porta- va fer una parada en la voràgine d'activitat que s'havia autoimposat i s'aturà davant del sofà de coloraines que tenia al menjador, quasi sense parar esment en el que feia. S'hi va enclotar, mirava fixament les sanefes grogues liles i verdes, com si aquestes l'ajudessin a ordenar els seus pensaments (he seguit una estratègia matussera, pròpia d'aquelles persones que no saben pensar sobre si mateixes).

Era necessària una revolució d'actituds que s'edificaria sobre l'anàlisi del que li havia estat passant la darrera setmana. Havia d'esbrinar tots els perquès de les invasions de l'estimat-odiat per així combatre'l i finalment aniquilar-lo.(Encara el tinc ficat a dins, l'he volgut

enterrar com es fa amb un mort en vida). Si no era possible fer-lo fora del tot, intentaria la batalla unint-se a l'enemic, potser pel tòpic del que cal fer amb ell quan no se'l pot vèncer.

El que havia estat un intent obstinat i vehement per allunyar-lo esdevenia ara un abandonament passiu al somni del seu record. Ell nedant, fumant, besant-la, cridant, jugant a cartes...tots els retalls d'ell tenien cabuda en qualssevol moment del dia. Va recuperar les caixes precintades del seu peregrinatge a les golfes i tragué la foto de la tauleta de nit per concedir-li un primer pla sobre el moble del rebedor. Va mudar el llit amb els antics llençols d'inicials entrelaçades i posà sota el coixí la camiseta plena de forats. Cada tarda en tornar de la feina, s'estirava al llit i l'ensumava intensament com si d'entre la fortor de naftalina volgués salvar algun àtom flairós de l'antic amant. Es passava bona part del dia suspirant com una tendra adolescent; els seus companys de feina recelaven d'aquells canvis d'actitud i començaven a evitar-la (em tracten com a una boja). En general, la repassaven amb un esguard entre temorenc compassiu i tafaner però no gosaven pas contrariar-la quan parlava de la certesa que tenia del retorn imminent del company pròfug.

Va ser la seva mare la qui li féu notar la contradicció entre els propòsits d'oblidar-se'n per sempre i els rampells de joia que l'envaiïen quan assegurava que tornaria d'un dia per l'altre. (Mare, que no ho entens que el que vull és tocar fons? Sóc una farta d'ell, quan me n'hagi empatxat em reviscolaré amb tanta força que tot el sofriment d'ara em semblarà un mal menor.). Van estar tot un cap de setmana discutint a casa dels pares d'ella, la seva mare li deia, resumidament, que s'estava tornant boja i que si no parava compte potser acabaria ingressada, la filla li contestava que mai l'havia comprès i que ara, un cop més, el seu immens dolor, enlloc de rebre l'acollida necessària, queia en el pou profund de la incomprensió, i aquestes foren paraules literals. La cosa va acabar amb mare i filla renyides. La primera plorant de pura preocupació i la segona autocompadint-se rabiüda i lànguida, estirada, un cop més, sobre el llit de matrimoni amb la camiseta d'ell arran del nas. Abans d'adormir-se poc es pensava que l'endemà el món se li apareixeria sota colors ben diferents als de les últimes setmanes.

Allò que es va succeir el dia següent pot ser que no tingui cap explicació, o potser les té totes, si aquest fós el cas s'ha de dir que roman oculta que es faria molt difícil treure'n l'entrellat. Pel cap de la protagonista hi passaren aquella mena de coses que per anys que hagués viscut mai hauria sospitat que passarien.

Després de l'interminable i esgotadora disputa amb la mare es llevà el dilluns ullerosa i cansada per bé que havia dormit gairebé una dotzena d'hores. Es sentia tot el cos adolorit talment com si l'haguessin apallisada. Va tenir temptacions de trucar a la feina i posar qualsevol excusa per no anar-hi, li venien ganes de passar-se tot el dia a casa melanconiosa, plorant a sanglotades. Va treure forces de qui sap on i va acabar optant per vestir-se, prescindint de la dutxa. Va sortir al carrer encara mig endormiscada i amb cert tuf a suor.

Enfilà l'avinguda de casa seva camí de la feina, caminava arrossegant els peus i pensava que no tindria esma d'arribar al final del dia. Va passar per davant de la tintoreria i es recordà que havia d'anar-hi a recollir un vestit jaqueta, d'inèrcia va fer un esguard a l'interior. Un d'aquells esguards tan intrascendents, impossibles de contar al cap del dia. Caminà un parell de passes més i s'aturà en sec...(ÉS ELL!!). No hi havia cap mena de dubte, era el noi a qui estaven despatxant a primera hora del matí; estava d'esquenes a l'aparador i tenia una mà recolzada al mostrador i l'altre a la cintura (si no el conegués tant aquell gest!). Feia ben bé un any que no en sabia res...després de tot el que havien viscut ell no s'havia molestat a donar cap mena de senyal de vida; estava ilocalitzable i mai no l'havia trucada ni l'havia anat a visitar. Se li estruncà la cadena de pensaments quan va veure que feia el gest de pagar. No volia que la veiés, va fer un moviment bruscat de resolució tirant tot el cos cap endavant i acabà entaforant-se en una cabina espiant-lo i en una postura que li assegurés de no ser vista. (Què coi hi fa a la ciutat després de tant de temps?). Va veure que sortia de la tintoreria mirant ràpidament a un costat i a l'altre del carrer com si temés que algú el veiés. Es va dirigir cap a un cotxe verd metalitzat mirant a un costat i a l'altre, davant i darrere seu amb els ulls esbatenats, caminava depressa i panteixant, més que caminar, saltironejava. (Sembla un gos). Aquest pensament li va tocar la fibra de l'humor, com quan es toca l'ós de la música es posà inesperadament a riure amb tanta intensitat que fins es convulsionava. De cop i volta l'estimat li semblà un personatge covard i mesquí. I

només aquestes dues coses. Va tenir la forta impressió que en aquell moment es corria tot el tint de l'encant que pintava la majoria dels seus records amb ell. Ara ho veia tot amb unes lents noves i només gràcies a les mirades paranoiques d'ell a un costat i a l'altre del carrer. Tot havia ocorregut en uns segons, ràpida i inexplicablement, el gloriós personatge havia esdevingut un esperpent que demanava a crits que se'n mofessin.

Es va quedar dins de la cabina absorta en el recordatori del que acabava de presenciar. Pensava en la imatge d'ell -que ara ja havia desaparegut a dalt del cotxe, carrer amunt-amb la mirada ansiosa com si l'aterrés la idea que ella pogués sortir de qualsevol racó. Era un covard i un mesquí. En tenia la plena convicció, ho sabia i fins ho notava per tot el cos, com si la comprensió sobtada l'estés recorrent de cap a peus. Ningú que no ho fós, després d'un any sense deixar-se veure, tornaria inesperadament i cagat de por miraria a un costat i a l'altre del carrer tement-la com qui tem el setge del diable. Sabia del cert que tenia por d'ella, i no ho hauria sabut explicar amb els arguments propis de la lògica racional, s'ho explicava a la manera de la intuïció, per tot el grup de gestos, pel caminar apressant i insegur de la tintoreria fins al cotxe, pels esguards temorencs amb els ulls com plats... era com un llibre obert; no tenia cap mena de dubte que l'hauria torbat sobremanera que ella hagués sortit de la cabina i l'hagués anat a trobar.

Aquell episodi li havia resultat tan divertit com desconcertant. Era divertida la revolució perceptiva. L'idol s'havia convertit en un titella grotesc. Hi pensava amb un gaudi extraordinari, l'escarni vers ell l'omplia d'un goig deliciós i excitant. Es sentia alegrement lasciva alhora que no podia reprimir certa torbació. Tenia la desagradable sensació que ella no havia tingut res a veure amb el que li havia succeït. Simplement li havia passat i ara s'havia d'adaptar, vulgues o no, a la nova situació. Havia de ser benvinguda?. Feia un moment tota la seva vida es sustentava sobre el desconsol d'una pèrdua i l'intent desesperat de sobreposar-s'hi. Què li'n quedava ara? Tot els seus plans vitals, per tristos que aquests fossin, li havien estat manllevats com per una mà màgica. Els esforços de tot un any esdevenien vans i ridículs davant del misteriós disseny del destí, es va veure a si mateixa com una fulla d'arbre a la mercè dels capricis del vent. La contorbació anava guanyant

terreny. Va ser presa d'una esgarripança que la garratibà. Estava espantada: no sabia en què pensar...